

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

REZOLIUCIJA DĖL LIETUVOS KOMUNISTŲ PARTIJOS NUSIKALSTAMOS VEIKLOS ĮVERTINIMO

2017 m. birželio 27 d. Nr. XIII-531
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas,

minėdamas 1941 m. birželio 14 d. Sovietų Sąjungos okupacinio režimo vykdytų tremčių 76-ąsias metines;

pažymėdamas, kad 1940 m. birželio 15 d. įvykdyta brutali sovietinė Lietuvos okupacija atnešė Lietuvai ir jos žmonėms milžinišką žalą, o okupacijos metu įvykdytų okupacinio režimo nusikaltimų žmoniškumui vykdytojai iki šiol nesulaukia tinkamo tarptautinio ir nacionalinio įvertinimo;

primindamas, kad panašaus pobūdžio nacių režimo nusikaltimai tiek Vokietijoje, tiek nacių okupuotose teritorijose tarptautinės bendruomenės pastangomis buvo teisiškai įvertinti Niurnbergo Tribunolo ir kad šio proceso metu ne tik buvo įvertinti atskirų nacių režimo lyderių ar veikėjų padaryti nusikaltimai, bet ir pati nacionalsocialistų partija buvo pripažinta nusikalstama;

palankiai vertindamas bendrą Baltijos valstybių teisingumo ministrų 2015 m. lapkričio 5 d. pareiškimą, kuriame aiškiai ir nedviprasmiškai pripažinta būtinybė tinkamai įvertinti okupacinio komunistinio režimo padarytą žalą ir užtikrinti, kad ateities kartos turėtų objektyvų supratimą apie okupacinio laikotarpio nusikaltimus ir jų vykdytojus;

būdamas įsitikinęs, kad, siekiant adekvataus tarptautinio sovietinių okupacinių nusikaltimų įvertinimo, pati Lietuva turi būti atlikusi viską, kas yra būtina, kad tokie nusikaltimai būtų politiškai ir teisiškai įvertinti nacionaliniu lygiu;

pabrėždamas, kad 1998 m. liepos 16 d. Lietuvos Respublikos Seimo priimto Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos“ 1 straipsnyje buvo konstatuota, kad „SSRS valstybės saugumo komitetas (NKVD, NKGB, MGB, KGB – toliau VSK) pripažįstamas nusikalstama organizacija, vykdžiusia karo nusikaltimus, genocidą, represijas, terorą ir politinį persekiojimą SSRS okupuotoje Lietuvos Respublikoje“;

primindamas, kad Europos Žmogaus Teisių Teismas ne kartą konstatavo lemiamą Sovietų Sąjungos komunistų partijos vaidmenį okupuojant ir aneksuojant Lietuvą bei kitas Baltijos valstybes (*Kuolelis ir kiti prieš Lietuvą, Ždanoka prieš Latviją* ir kitos bylos);

atsižvelgdamas į Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio Tarybos 1949 m. vasario 16 d. deklaraciją, kurioje paskelbta, kad „Komunistų partija, kaip diktatūrinė ir iš esmės priešinga pagrindiniam lietuvių tautos siekimui ir kertiniam Konstitucijos nuostatui – Lietuvos nepriklausomumui, – nelaikoma teisine partija“;

pažymi, kad Lietuvos komunistų partija sovietinės okupacijos laikotarpiu (1940–1941 m. ir 1944–1990 m.) šalyje įtvirtino diktatūrą, veikė kaip paklusni ir iniciatyvi Sovietų Sąjungos komunistų partijos valios reiškėja ir įgyvendintoja srities organizacijos teisėmis ir yra atsakinga už šias SSRS okupacinės valdžios priemones: Lietuvos piliečių genocidą, nusikaltimus žmoniškumui, karo nusikaltimus, įskaitant masines represijas, terorą, baudžiamąsias akcijas, trėmimus, kovotojų už Lietuvos laisvę, taip pat civilių gyventojų naikinimą, režimo priešininkų kalinimą ir kankinimą, kitokį jų persekiojimą, sovietizaciją, okupuotos Lietuvos piliečių ir juridinių asmenų turto nacionalizavimą ir konfiskavimą, prievartinę kolektyvizaciją, prievartinę mobilizaciją į SSRS kariuomenę, ateizaciją, cenzūrą, kultūros ir religijos paminklų naikinimą ir kitokį pagrindinių žmogaus teisių ir laisvių paneigimą;

konstatuoja, kad Sovietų Sąjungos komunistų partijos padalinio Lietuvoje Lietuvos komunistų partijos veikloje galimai yra nusikalstamos veiklos požymių organizuojant ir per pavaldžias represines struktūras vykdant nusikaltimus prieš Lietuvos gyventojus – genocidą, nusikaltimus žmoniškumui ir karo nusikaltimus;

kviečia Lietuvos Respublikos Vyriausybę, vadovaujantis susiklosčiusia Lietuvos įstatymų leidybos tradicija vertinant Sovietų Sąjungos represines struktūras Lietuvoje (Lietuvos Respublikos įstatymas „Dėl SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos“), kuo skubiau parengti Lietuvos Respublikos įstatymo, kuriuo Lietuvos komunistų partija būtų pripažinta nusikalstama organizacija, projektą;

pabrėžia, kad šioje rezoliucijoje yra sprendžiama Lietuvos komunistų partijos kaip juridinio asmens nusikalstamos veiklos vertinimo problema, o konkrečių asmenų, vykdžiusių ar dalyvavusių vykdant okupacinio režimo nusikaltimus, baudžiamosios atsakomybės klausimas yra sprendžiamas šiuo metu galiojančiais baudžiamąją atsakomybę nustatančiais įstatymais.

Seimo Pirmininkas

Viktoras Pranckietis